

การวิเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม
ในผู้ป่วยจิตเวชที่มีพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2551

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

การวิเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมในผู้ป่วยจิตเวช
ที่มีพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก (AN ANALYSIS OF RESEARCH ON ASSERTIVENESS
TRAINING FOR NON-ASSERTIVE PSYCHIATRIC PATIENTS)

วิชา วณิชกิจ 4736744 RAMH / M

พย.ม. (การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช)

คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์ : ฐิติวัลลค์ ธรรมไพโรจน์, กศ.ม. (การแนะแนว),
พัชรินทร์ นันทจันทร์, Ph.D. (Nursing)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์งานวิจัยและหลักฐานอ้างอิงทางวิชาการเกี่ยวกับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมในผู้ป่วยจิตเวชที่มีพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก หลักฐานงานวิจัยที่นำมาศึกษามี 8 เรื่อง ผลการศึกษาสรุปได้เป็น 3 แนวทาง คือ 1) เทคนิคการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม ที่มีประสิทธิภาพมี 3 รูปแบบ: 1.1) Covert Modeling plus rehearsal เป็นวิธีการในการช่วยให้ผู้ป่วยจินตนาการพฤติกรรมกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม ร่วมกับการฝึกซ้อม 1.2) Videotaped modeling plus instructions เป็นวิธีฝึกให้ผู้ป่วยเรียนรู้จากการสังเกตพฤติกรรมกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมจาก Videotaped model ร่วมกับการสอนแนะนำ 1.3) Role-play เป็นการแสดงบทบาทสมมติ 2) ส่วนประกอบในการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมประกอบด้วย: 2.1) สถานที่ที่ฝึกและสังเกตพฤติกรรมเป็นห้องที่เป็นสัดส่วนเฉพาะ 2.2) อุปกรณ์ในการฝึก คือ วิดีโอเทป และเครื่องเล่น 2.3) ผู้ฝึก เป็นผู้มีความรู้และมีประสบการณ์ในการฝึกไม่จำกัดเฉพาะวิชาชีพใด 2.4) ผู้รับการฝึก คือ ผู้ป่วยจิตเวชที่มีพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก อายุระหว่าง 16-73 ปี ทั้งเพศชายและเพศหญิง 2.5) แบบประเมินพฤติกรรมกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม 2.6) ขนาดของกลุ่มมีจำนวน 9-10 คนและ 2.7) ระยะเวลาดำเนินกลุ่ม 6-8 ครั้ง 3) ผลลัพธ์ พบว่า ผู้ป่วยจิตเวชมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม 4 ด้านดีขึ้น คือ 3.1) ด้านการพูดได้แก่ การเริ่มต้นสนทนา กล้าปฏิเสธ กล้ากล่าวคำชมเชย 3.2) ด้านท่าทางได้แก่ การสบตาคู่สนทนา 3.3) ด้านพฤติกรรมกล้าแสดงออกในภาพรวมดีขึ้น และ 3.4) อาการทางจิตลดลง ผลที่ได้จากการศึกษาหลักฐานงานวิจัยครั้งนี้ สามารถนำไปประยุกต์ในการให้การช่วยเหลือผู้ป่วยจิตเวชที่มีปัญหาพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกต่อไป

คำสำคัญ : ผู้ป่วยจิตเวช / ฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม / พฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม

**AN ANALYSIS OF RESEARCH ON ASSERTIVENESS TRAINING FOR
NON-ASSERTIVE PSYCHIATRIC PATIENTS****WIPA VANISHAKIJE 4736744 RAMH/M****M.N.S. (MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING)****THEMATIC PAPER ADVISORS: TITIWONE THAMAPIROJ, M.Ed.
(GUIDANCE), PATCHARIN NINTACHAN, Ph.D., (NURSING)****ABSTRACT**

The purpose of this study was to analyze research and evidence related to assertiveness training for non-assertive-psychiatric patients. This synthesis study was based on eight research papers. The findings were summarized into three categories. The first was the training techniques category which concluded that there were three assertiveness behavioral training techniques: 1.1) Covert modeling plus rehearsal by which clients were trained to imagine appropriate assertive behaviors and to practice the appropriate behaviors; 1.2) Videotape model plus instruction; and 1.3) Role playing. The second category was about the components of assertiveness training. These were: 2.1) Private room; 2.2) Videotape player and video to record patients' behaviors for review; 2.3) Skillful trainers who could be from any profession; 2.4) Trainees were both male and female non-assertive psychiatric patients aged 16-73 years old; 2.5) Appropriate assertive behaviors questionnaire; 2.6) Small groups of 9-10 patients; and 2.7) Duration of group therapy of 6-8 sessions. The last category outcomes was on the effectiveness of the training. The review showed that after training, patients had assertive behaviors in: 3.1) Talking, such as being able to initiate a conversation, to say no, to compliment or to thank; 3.2) Posturing such as using eye contact; 3.3) Having better overall assertive behaviors; and 3.4) Decreasing psychiatric symptoms. Evidence from this systematic review can be applied in caring for non-assertive psychiatric patients..

**KEY WORDS: PSYCHIATRIC PATIENTS / ASSERTIVE BEHAVIORS /
ASSERTIVENESS BEHAVIOR TRAINING /
NON-ASSERTIVE BEHAVIORS**

126 pp.